

Nr 215.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till avsättning till försäkringsinspektionens fond; given Stockholms slott den 11 april 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gunnar Myrdal.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 11 april 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal.

Å riksstatens utgiftssida^o uppföres årligen för avsättning till försäkringsinspektionens fond ett förslagsanslag av enahanda storlek som det belopp, vilket samma år redovisats under inkomsttiteln Bidrag till försäkringsinspektionen. För löpande budgetår utgör detta belopp 290 000 kronor. Bidraget tillgodoföres över avsättningsanslaget försäkringsinspektionens fond, från vilken utgifterna för inspektionen bestridas.

Kungl. Maj:t har den 17 maj 1946 för försäkringsinspektionen fastställt

dels personalförteckning dels ock stat att gälla tills vidare från och med budgetåret 1946/47 (statsliggaren s. 906).

Förenämnda inkomsttitel har i förslaget till riksstat för nästa budgetår upptagits till 340 000 kronor. I förslaget har vidare anslaget till Avsättning till försäkringsinspektionens fond uppförts med allenast beräknat belopp. Anslaget har därvid i överensstämmelse med vad förut angivits upptagits till 340 000 kronor.

Anledningen till att avsättningsanslaget uppförts med endast preliminärt belopp var, att en på försäkringsutredningens betänkande (SOU 1946: 33 och 34) grundad proposition med förslag till ny lag om försäkringsrörelse beräknades kunna avlåtas till årets riksdag. Avsikten var, att i samma proposition till behandling upptaga jämväl frågan om en i anledning av nämnda lagförslag påkallad omorganisation av försäkringsinspektionen. Såsom jag anförde vid anmälan i statsrådet den 28 februari 1947 av frågan om fortsatt giltighet av lagen den 14 december 1945 (nr 845) om vissa inskränkningar i rätten att driva försäkringsrörelse hinner emellertid överarbetningen av betänkandet icke avslutas inom sådan tid, att proposition i ämnet kan föreläggas den nu pågående riksdagen. Jag anhåller därför att nu få återkomma till försäkringsinspektionens anslagsfråga. Då definitivt förslag till nya bestämmelser i anledning av den av statsmakterna i princip beslutade allmänna löneregleringen ännu icke föreligger, torde därvid såsom skett i statsverkspropositionen nuvarande lönegrads- och löneklassbeteckningar få användas.

I skrivelse den 3 mars 1947 har *försäkringsinspektionen*, under framhållande att vissa frågor angående förstärkning av inspektionens arbetskrafter borde upptagas till behandling redan nu oberoende av genomförandet av försäkringsutredningens lagförslag, framlagt förslag till stat för inspektionen under budgetåret 1947/48. Statförslaget slutar å en summa av 290 300 kronor. Inspektionen anför, att inspektionen vid beräkning av utgifterna till avlöningar tagit hänsyn till såväl regleringen av befordringsgången för biträdes- och amanuenspersonal som den allmänna löneregleringen.

Beträffande anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän må först nämnas, att enligt vad jag under hand inhämtat regleringen av befordringsgången för biträdespersonalen medför överförande av en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden Eo 4 till ordinarie stat i lönegraden A 4. I fråga om anslagsposten har vidare inspektionen föreslagit, att kontorsskrivarbefattningen i lönegraden A 15 och kanslibiträdesbefattningen i lönegraden A 7 uppflyttas till 18 respektive 11 lönegraden. Till stöd för uppflyttningen av kontorsskrivarbefattningen anför inspektionen i huvudsak följande.

Under de närmare 15 år, som förflutit sedan ifrågavarande befattning inrättades, har en betydande utökning av försäkringsrörelsens omfattning föresiggått. Innehavaren av omförmälda befattning är placerad å inspektionens skadeförsäkringsbyrå och omhänderhar i första hand granskning och revision av de uppgifter rörande verksamheten, som författningsenligt ingivas till inspektionen av de s. k. riksbolag, vilkas rörelse omfattar skadeförsäkring, inklusive sjuk- och olycksfallsförsäkring.

Vad beträffar inspektionens tillsyn över ifrågavarande bolag har en betydande kvantitativ ökning av detta arbete försiggått under den förflutna femtonårsperioden. Jämsides härmed har även en kvalitativ förskjutning ägt rum. Den avsevärda ökningen av antalet grenar i skadeförsäkringen omfattar jämte direkt och indirekt försäkring i nya branscher även uppdelning av tidigare bedrivna grenar i nya sådana. En annan omständighet, som icke oväsentligt komplicerat gransknings- och revisionsarbetet, är den poolbildning, som på senare tid kommit till stånd, bl. a. inom olycksfallsförsäkring och luftfärdsförsäkring. För en tillfyllestgörande granskning av de områden, där poolbildning förekommer, kräves kunskap om respektive poolers konstruktion och sammansättning samt det sätt, på vilket det ekonomiska samarbetet mellan vederbörande pool och de till densamma anslutna bolagen organiserats i bokföringstekniskt avseende.

De å skadeförsäkringsbyrån tjänstgörande byråinspektören och förste revisorn ha i stor utsträckning varit tjänstlediga från sina befattningar. Det har därför varit nödvändigt att i betydande utsträckning anlita befattningshavaren i lönegrad A 15 för uppgifter, som eljest jämlikt gällande instruktion skulle ha handlagts av befattningshavare i högre lönegrad. Att så låtit sig göra beror på att befattningshavaren i fråga under mångårig tjänstgöring inom inspektionen förvärvat ingående kännedom om de härvid ifrågakomna spörsmål. Inspektionen har haft uteslutande goda erfarenheter från denna anordning och finner det högeligen önskvärt, att densamma kan tillämpas även i fortsättningen. Härigenom beredes ökad möjlighet för byråinspektören och förste revisorn att ägna sig åt de uppgifter, som i främsta rummet åvila dessa befattningshavare, nämligen inspektioner av bolagen, vilka arbetsuppgifter i samband med skadeförsäkringsrörelsens fortgående utveckling vuxit och alltjämt växa i omfattning.

Rörande den föreslagna uppflyttningen av kanslibiträdesbefattningen från lönegraden A 7 till befattning såsom kansliskrivare i lönegraden A 11 framhåller inspektionen, att kanslibiträdets arbete i främsta rummet utgjordes av granskning och revision dels av de uppgifter, som författningsenligt skola avgivas för varje räkenskapsår av läns- och häradsbolagen beträffande deras verksamhet och ekonomiska ställning, dels ock av de särskilda uppgifter rörande trafikförsäkringsrörelsen, som de koncessionerade trafikförsäkringsanstalterna äro skyldiga att årligen ingiva till inspektionen. Granskningen och revisionen av läns- och häradsbolagens redogörelser för verksamheten hade på grund av olika omständigheter väsentligt utökats i såväl kvantitativt som kvalitativt avseende. I fråga om uppgifterna för trafikförsäkringsanstalterna borde bemärkas, att det enligt lagen om trafikförsäkring ålåg inspektionen att beträffande denna försäkring kontrollera icke blott bolagens soliditet utan även deras premiesättning och förvaltningskostnader. Kungl. Maj:t hade i anledning av en av inspektionen i oktober 1929 gjord framställning medgivit, att en befattning för nämnda granskningsuppgifter uppfördes å inspektionens stat. Sistnämnda befattning hade sedermera omvandlats och motsvarade för närvarande den tidigare nämnda kontorsskrivarbefattningen i lönegraden A 15. Ifrågavarande arbete rörande trafikförsäkring utfördes emellertid numera sedan flera år av innehavaren av kanslibiträdesbefattningen i lönegraden A 7. Denne befattningshavare hade vidare vid sidan av sina förut omförmälda huvudsakliga uppgifter kunnat i stor utsträckning

anlitas för arbeten, avseende bland annat utredningar rörande försäkringsbestämmelser och statistiska undersökningar, vilka krävde betydande kvalifikationer.

Enligt inspektionens beräkningar skulle anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän bestämmas till 169 000 kronor.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, har upptagits till oförändrat belopp, 6 600 kronor.

Angående anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, vilken post uppförts med 54 500 kronor, har inspektionen föreslagit, att 15 000 kronor beräknas för arvode åt en tillfällig befattningshavare å livförsäkringsbyrån. Till motivering härav yttrar inspektionen följande.

Av försäkringsutredningens betänkande framgår, att ett genomförande av utredningens lagförslag måste medföra en väsentlig ökning av de kvalificerade arbetsuppgifterna å livförsäkringsbyrån. Frågan är nu, huruvida ett uppskjutande av den planerade nya lagen om försäkringsrörelse ett år även kan väntas medföra uppskov motsvarande tid med anpassningsarbetena i fråga om de försäkringstekniska grunderna. Såvitt inspektionen kan bedöma kommer detta icke att bli valet. I och med att förslaget till proposition remitteras till lagrådet, blir förslaget i fråga tillgängligt för livförsäkringsbolagen, vilket förhållande med stor sannolikhet kommer att föranleda att arbetet med den genomgripande omarbetningen av dessa bolags försäkringstekniska grunder igångsättes. Vid detta arbete kan inspektionens medverkan väntas bli nödvändig i betydande utsträckning. Med hänsyn till att personalen å livförsäkringsbyrån tills vidare reducerats genom byråchefens tjänstledighet för uppdrag såsom expert hos 1945 års försäkringsutredning kan under övergångstiden och innan den nya organisationen av inspektionen hunnit genomföras förstärkning med en väl kvalificerad försäkringstekniker komma att erfordras.

Anslagsposten till rörligt tillägg har uppförts med ett till 11 100 kronor sänkt belopp, medan anslagsposten till bärntillägg upptagits med oförändrat belopp, 500 kronor.

Vad härefter angår inspektionens beräkning av utgifterna för omkostnader har inspektionen uppskattat medelsbehovet för dessa utgifter till 50 200 kronor, vilket i förhållande till medelsanvisningen för innevarande budgetår innebär en ökning med 4 300 kronor. Inspektionen har sålunda föreslagit, att anslagsposterna till sjukvård m. m., till expenser och till publikationstryck måtte höjas med respektive 1 000, 2 300 och 1 000 kronor.

De särskilda uppborrdsmedlen ha av inspektionen upptagits till oförändrat belopp, 1 600 kronor.

I anslutning till vad inspektionen föreslagit beträffande personalen har överdirektören Åkesson och byråchefen Wollert var för sig gjort särskilda uttalanden.

Åkesson anför i huvudsak följande.

Såsom ordförande i försäkringsutredningen biträdde jag det i utredningens betänkande framlagda förslaget »att de befattningshavare, som för när-

varande äro placerade i A 15 och A 7, med hänsyn till arten av de arbetsuppgifter de ha sig anförtrodda, placeras i A 18 respektive A 9». Jag vill särskilt fästa uppmärksamheten vid att befattningshavaren i lönegraden A 7 under de senare åren omhänderhaft granskningsarbetet rörande trafikförsäkringen, vilket kvalificerade arbete på sin tid just framhölls såsom motiv för att den befattningshavare, som då omhänderhade detta arbete, placerades i 11:e lönegraden. Under sådana förhållanden har jag ansett mig böra fråntäda försäkringsutredningens förslag om placering i A 9, vilket förslag tillkom på min hemställan, och förorda placering i A 11.

Wollert yttrar.

I det såvitt angår försäkringsutredningens förslag till personalstat för inspektionen enhälliga, av mig biträdda utlåtandet förklarade sig inspektionen hysa vissa tvivel, huruvida uppflyttning av befattningen i lönegrad A 15 till A 18 kunde anses motiverad. Sedan emellertid allmänna lönenämnden i yttrande den 11 november 1946 över försäkringsutredningens betänkande icke haft något att erinra mot en dylik ombildning av ifrågavarande befattning, anser jag mig sakna anledning att motsätta mig inspektionens förevarande förslag i fråga om befattningen.

Det må anmärkas, att försäkringsutredningen för befattningen i lönegraden A 18 föreslagit benämningen revisionsassistent.

I ett över inspektionens framställning den 11 mars 1947 avgivet utlåtande anför *allmänna lönenämnden*, att nämnden icke funnit anledning till erinran mot medelsberäkningen beträffande arvodet åt en kvalificerad försäkrings tekniker å livförsäkringsbyrån. — Med hänsyn till vad som numera anförts till stöd för den föreslagna uppflyttningen av kanslibiträdesbefattningen ville nämnden icke motsätta sig denna tjänsteförändring. — Beträffande förslaget, att kontorsskrivaren i lönegraden A 15 skulle erhålla ställning såsom revisionsassistent i lönegraden A 18 finge lönenämnden erinra att nämnden i remissyttrande över försäkringsutredningens betänkande funnit skäl tala härför.

Med hänsyn till vad försäkringsinspektionen anført angående beskaffenheten av de arbetsuppgifter, som åvila innehavaren av kontorsskrivarbefattningen i lönegraden A 15, tillstyrker jag, att befattningen uppflyttas till lönegraden A 18. Benämningen å befattningen torde vid bifall härtill ändras till revisionsassistent. I avbidan på resultatet av den tillämnade tjänsteförteckningsrevisionen för biträdespersonalen kan jag däremot icke förorda försäkringsinspektionens förslag att uppflytta kanslibiträdesbefattningen till lönegraden A 11. Jag anser mig emellertid såtillvida böra biträda inspektionens förslag härutinnan, att jag tillstyrker att medel beräknas för en ny befattning såsom kansliskrivare i lönegraden Eo 11. Jag förutsätter därvid, att vikarie icke kommer att förordnas å den ordinarie kanslibiträdesbefattningen. Såsom jag inledningsvis nämnt medför regleringen av befordringsgången för biträdespersonalen, att en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden A 4 uppføres å personalförteckningen.

*Departements-
chefen.*

De av mig nu förordade jämkningarna i inspektionens förslag beträffande personalen föranleder den ändringen i inspektionens beräkning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän, att posten minskas med i runt tal 6 300 kronor, motsvarande den för nästa budgetår

utgående avlöningkostnaden för en befattning i nuvarande 11 lönegraden. Då jag i övrigt icke har något att invända mot inspektionens beräkning av posten, bör denna upptagas till $(169\ 000 - 6\ 300 =)$ 162 700 kronor.

I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal tillstyrker jag inspektionens framställning, att livförsäkringsbyrån redan nu, innan en omorganisation av inspektionen i anslutning till försäkringsutredningens förslag hunnit genomföras, erhåller förstärkning med en arvodesavlönad tillfällig befattningshavare. Arvodet torde i enlighet med inspektionens förslag bestämmas till 15 000 kronor. Jag har tidigare förordat, att medel beräknas för en kansliskrivarbefattning i lönegraden Eo 11, vilket skulle föranleda en ökning av de av inspektionen beräknade utgifterna för övrig icke-ordinarie personal med i runt tal 6 300 kronor. Då jag i övrigt biträder inspektionens beräkningar av ifrågavarande utgifter, skulle posten upptagas till $(54\ 500 + 6\ 300 =)$ 60 800 kronor.

Beräkningen av övriga anslagsposter till avlöningar föranleder ingen erinran från min sida. De sammanlagda utgifterna för avlöningar skulle alltså belöpa sig till $(162\ 700 + 6\ 600 + 60\ 800 + 11\ 100 + 500 =)$ 241 700 kronor.

Om kostnaderna och de särskilda uppbördsmedlen synas böra upptagas till de av försäkringsinspektionen föreslagna beloppen 50 200 respektive 1 600 kronor. Inspektionens stat för nästa budgetår skulle således sluta å ett belopp av $(241\ 700 + 50\ 200 - 1\ 600 =)$ 290 300 kronor. Anslaget till avsättning till försäkringsinspektionens fond bör emellertid, i överensstämmelse med vad tidigare anförts angående grunderna för bestämmande av anslagets storlek, upptagas till 340 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för försäkringsinspektionen, som betingas av vad jag i det föregående anförts;

dels godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Utgifter.

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	162 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	6 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	60 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	11 100
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i>	»	500
		<hr/> kronor 241 700

O m k o s t n a d e r.

1. Sjukvård m. m. <i>förslags-</i> <i>vis</i>	kronor	2 000	
2. Reseersättningar, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	»	4 000	
3. Expenser, <i>förslagsvis</i> ..	»	19 000	
4. Hyror, <i>förslagsvis</i>	»	17 200	
5. Publikationstryck, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	»	8 000	kronor 50 200
			<u>Summa kronor 291 900</u>

Särskilda uppbördsmedel.

Registreringsavgifter, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	kronor	900	
Försålda publikationer, <i>för-</i> <i>slagsvis</i>	»	100	
Hyresmedel	»	600	kronor 1 600
			<u>Nettoutgift kronor 290 300,</u>

dels ock till Avsättning till försäkringsinspektionens fond för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslags-
anslag av kronor 340 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Ivan Eckersten.